

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ

**privind sprijinirea entităților stabilite în România,
în vederea participării la proiecte de colaborare susținute financiar prin intermediul
Fondului European de Apărare (EDF)**

Având în vedere adoptarea, la nivelul Uniunii Europene, a Regulamentului (UE) 2021/697 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2021 de instituire a Fondului european de apărare și de abrogare a Regulamentului (UE) 2018/1092, act normativ cu aplicabilitate directă în toate statele membre, se impune adoptarea, la nivel național, a dispozițiilor legale care să asigure implementarea măsurilor stabilite prin respectivul regulament,

ținând cont de faptul că angajamentele internaționale asumate de România în calitate de stat membru al Uniunii Europene, precum și de faptul că actele cu forță juridică obligatorie, precum Regulamentul European, stabilesc în sarcina statelor membre obligația de a adopta anumite norme privind măsurile aplicabile,

în considerarea faptului că lipsa unei intervenții legislative imediate privind stabilirea unor norme naționale referitoare la procedurile aplicabile are ca efect crearea unei stări de incertitudine juridică și apariția unor dificultăți de ordin tehnic, care ar putea conduce la prejudicierea entităților industriale și de cercetare stabilite în România, eligibile pentru participarea la acțiuni de colaborare de cercetare și/sau dezvoltare de noi tehnologii/capabilități pentru apărare, prin accesarea finanțării din Fondul european de apărare denumit în continuare EDF, inclusiv din Programul European de Dezvoltare Industrială în domeniul Apărării (EDIDP – program precursor al EDF) până la finalizare, precum și a beneficiarilor finali ai tehnologiilor/capabilităților respective,

având în vedere că, în absența unui cadru legal adecvat, consecințele negative imediate sunt reprezentate de imposibilitatea entităților eligibile de a se adresa unei autorități publice din România pentru furnizarea scrisorilor de intenție, a cerințelor inițiale armonizate cu alte state membre sau asociate la EDF în materie de capabilități de apărare, a specificațiilor tehnice comune, a altor documente de susținere necesare, precum și a garanțiilor necesare entităților stabilite în România și controlate de terți (de către un stat terț neasociat sau de către o entitate stabilită într-un stat terț neasociat la EDF), în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) 2021/697,

în considerarea faptului că, în cazul programelor sau a proiectelor de cooperare bazate pe cercetare și dezvoltare, desfășurate în comun de cel puțin două state membre/state asociate pentru dezvoltarea unui nou produs și, după caz, pentru fazele ulterioare ale întregului (sau parțial) ciclu de viață al acestui produs, precum proiectele și acțiunile susținute financiar prin EDF, în conformitate cu Directiva 2009/81/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 (directivă transpusă în legislația națională prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2011 și Legea nr. 195/2012), articolul 13 litera (c), contractele aferente acestor programe/proiecte de colaborare sunt exceptate de la prevederile respectivei directive europene și pot fi atribuite direct, fără licitație,

ținând cont de faptul că la sfârșitul lunii iunie 2021 au fost lansate primele apeluri competitive la nivelul Comisiei Europene pentru finanțarea programului EDF, precum și angajamentele asumate de Guvernul României prin Programul de guvernare cu privire la consolidarea posturii de apărare și descurajare, care pot fi îndeplinite inclusiv prin acest instrument de finanțare, se impune ca prezenta ordonanță de urgență a Guvernului să fie adoptată în regim de urgență, astfel încât toate entitățile din România interesate, împreună cu Guvernul României să poată participa la elaborarea și implementarea planurilor subsecvente și identificarea de soluții focalizate în special pe cooptarea industriei românești în implementarea planului multianual de înzestrare și re tehnologizarea acesteia pentru asigurarea unei reziliențe militare industriale pragmatice și inițierea și/sau derularea altor programe de înzestrare, în vederea asigurării de noi capabilități structurii de forțe a Armatei României,

având în vedere caracterul de urgență justificat și prin necesitatea fundamentării bugetului/proiecției bugetare pentru anii aferenți implementării EDF prin Programe de lucru anuale și apeluri competitive gestionate de Comisia Europeană, respectiv adoptarea în timp a tuturor actelor normative subsecvente și a actelor administrative care vor conduce la implementarea acestui instrument de finanțare,

în temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență:

Art. 1. - (1) Prezenta ordonanță de urgență stabilește măsurile naționale referitoare la asigurarea aplicării Regulamentului (UE) 2021/697 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2021 de instituire a Fondului european de apărare și de abrogare a Regulamentului (UE) 2018/1092, denumit în continuare Regulamentul (UE) 2021/697.

(2) Termenii și expresiile din prezenta ordonanță de urgență au semnificația din Regulamentul (UE) 2021/697.

Art. 2 - (1) Ministerul Apărării Naționale, denumit în continuare MAPN, este autoritatea națională responsabilă de semnarea/aprobarea documentelor necesare pentru susținerea proiectelor de cercetare-dezvoltare de interes național, finanțate prin EDF, conform Regulamentului (UE) 2021/697 și apelurilor de proiect publicate de Comisia Europeană, denumită în continuare COM.

(2) Elaborarea documentelor de susținere necesare pentru proiectele EDF, precum scrisorile de intenție/sprijin, cerințele inițiale armonizate, specificațiile tehnice comune și memorandumurile de înțelegere (MoU)/acordurile de implementare se realizează de MAPN, în colaborare cu ministerele apărării din alte state membre UE/state asociate la program interesate.

(3) MAPN întocmește/elaborează lista cu categoriile de acțiuni și tematicile/subiectele prioritare la nivel național, cu respectarea priorităților în domeniul apărării, pe care România le susține pentru includere în Programele de lucru anuale ale EDF.

(4) MAPN are calitatea de autoritate națională competentă pentru ierarhizarea proiectelor propuse de industrie/comunitatea de cercetare, proiecte care pot beneficia de susținere financiară prin EDF. Activitatea de ierarhizare se realizează cu consultarea Ministerului Economiei, denumit în continuare MEc și Ministerului Cercetării, Inovării și Digitalizării, denumit în continuare MCID.

(5) MAPN, MEc, și MCID asigură reprezentanții naționali în Comitetul de program al EDF, organizat de către COM.

(6) Managementul cercetării-dezvoltării și inovării în MAPN, precum și managementul procesului de omologare a produselor militare și/sau sensibile în MAPN se reglementează prin ordin al ministrului apărării naționale.

(7) MAPN asigură experții pentru activitățile dedicate armonizării între ministerele apărării interesate din statele membre UE/statele asociate la program, a cerințelor funcționale pentru subiectele de cercetare-dezvoltare-inovare incluse în proiectele Programelor de lucru anuale ale EDF.

(8) MCID sprijină MAPN în atribuția prevăzută la alin. (7) cu expertiză în privința tehnologiilor emergente precum: inteligența artificială, tehnologii cuantice, tehnologii pentru eficiență energetică, tehnologii spațiale și altele.

(9) MAPN identifică necesitatea, organizează și sprijină organizarea de către entitățile interesate, în mod transparent, a unor grupuri de lucru privind anumite subiecte sau proiecte de interes în domeniul cercetării-dezvoltării pentru MAPN, la care să participe, alături de experți MAPN și experți din cadrul industriei și ai entităților de cercetare-dezvoltare interesate.

(10) MEc are calitatea de autoritate națională competentă pentru emiterea avizului care să integreze avizele prelabile emise de: MAPN, Ministerul Afacerilor Interne (MAI), Serviciul Român de Informații (SRI), Ministerul Afacerilor Externe (MAE) prin Departamentul pentru

Control al Exporturilor (ANCEX) și Direcția drept internațional și drept UE. Avizele emise au caracter conform și se acordă potrivit atribuțiilor specifice fiecărei instituții avizatoare, în vederea asigurării garanțiilor pentru entitățile stabilite în România, controlate de către o țară terță sau o entitate dintr-un stat terț neasociat, în conformitate cu art. 9 alin. (4) din Regulamentul (UE) 2021/697.

(11) MEc, cu sprijinul MAPN și MCID, asigură relația cu COM, în cadrul rețelei de puncte naționale de contact, denumită în continuare NFP (*National Focal Points*).

(12) MEc, MCID și MAPN au responsabilitatea de a informa entitățile naționale eligibile, operatori economici și unități de cercetare-dezvoltare despre activitățile desfășurate în cadrul programului, în vederea participării la competițiile din cadrul EDF, prin activitățile NFP, inclusiv cele despre reglementările naționale incidente privind controlul exporturilor, importurilor și altor operațiuni cu produse militare.

(13) MAPN și MEc elaborează, după caz, norme de punere în aplicare și proceduri interne în termen de 90 de zile de la adoptarea prezentei ordonanțe de urgență, aprobate prin ordine ale conducătorilor acestor ministere.

(14) MCID include în strategia națională de cercetare, dezvoltare, inovare și specializare inteligentă pentru perioada următoare priorități aferente programului EDF.

Art. 3. - (1) Cofinanțarea proiectelor de dezvoltare EDF, în conformitate cu prevederile articolului 13 din Regulamentul (UE) 2021/697, se asigură de la bugetul de stat și/sau din alte surse de finanțare.

(2) Entitățile naționale participante care se află în coordonarea/subordinea MAPN și MEc sau a altor autorități publice, pot primi cofinanțare de la autoritățile publice menționate la art. 2 alin. (13) și alin. (14), în baza atribuțiilor definite prin actele normative de organizare și funcționare. MAPN și MEc vor stabili prin ordine ale conducătorului instituției publice mecanismul și condițiile în care se acordă această cofinanțare.

(3) Sprijinul financiar ce poate fi acordat de MCID entităților naționale participante care se află în coordonarea/subordinea sa se include în planul național de cercetare, pentru perioada următoare.

(4) Pentru persoanele juridice cu capital majoritar sau integral privat participante la proiecte de dezvoltare EDF, cofinanțarea se realizează de către acestea. Autoritățile publice pot asigura cofinanțarea pentru aceste entități, în condițiile legii.

(5) Cofinanțarea de la bugetul de stat poate fi realizată în baza unor contracte de finanțare încheiate cu entitatea din România participantă într-un consorțiu beneficiar de finanțare prin EDF, indiferent de statutul acesteia, lider de consorțiu sau membru al acestuia. Ministerele/autoritățile publice sau alte entități care cofinanțează iau în considerare acordul/înțelegerea tehnică încheiat/ă la nivel de consorțiu, acordul de grant și memorandumul/acordul de implementare semnat în comun cu ministerele apărării din alte state membre/state asociate care susțin proiectul câștigător.

(6) Cofinanțarea asigurată de autoritățile publice/ministerele interesate se poate realiza și prin intermediul unei autorități contractante centrale la nivel UE, precum Agenția Europeană de Apărare, în baza unor acorduri/înțelegeri tehnice internaționale.

PRIM-MINISTRU

NICOLAE-IONEL CIUCĂ

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1 Titlul proiectului de act normativ	
Ordonanță de urgență privind sprijinirea entităților stabilite în România, în vederea participării la proiecte de colaborare susținute financiar prin intermediul Fondului european de apărare (EDF)	
Secțiunea a 2-a Motivul emiterii actului normativ	
2.1. Sursa proiectului de act normativ	<p>Proiectul de act normativ stabilește cadrul național necesar aplicării prevederilor Regulamentului (UE) 2021/697 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2021 de instituire a Fondului european de apărare și de abrogare a Regulamentului (UE) 2018/1092.</p> <p>Proiectul de act normativ are în vedere implementarea direcțiilor de acțiune și a măsurilor cuprinse în Programul de Guvernare 2021-2024, atribuite Ministerului Apărării Naționale, care vizează optimizarea nivelului de implicare în cadrul programelor și proiectelor de dezvoltare a capacităților militare derulate la nivelul Uniunii Europene, precum și participarea la consolidarea industriei europene de apărare și a cercetării-dezvoltării în domeniul apărării, prin susținerea implicării industriei naționale de apărare în proiectele care vizează capacități prioritare pentru România.</p>
2.2. Descrierea situației actuale	<p>Contextul geopolitic al Uniunii Europene (UE) s-a schimbat radical în ultima perioadă, în special din cauza agresiunii militare a Rusiei asupra Ucrainei, care încalcă legile internaționale și principiile din Carta ONU și subminează securitatea europeană și globală. De asemenea, situația de securitate și apărare din regiunile învecinate ale Europei este afectată și de noi amenințări precum atacurile hibride și informatice.</p> <p>În acest context, liderii politici au agreeat că trebuie depuse mai multe eforturi pentru consolidarea capacităților de apărare, inclusiv creșterea cooperării la nivelul UE și a investițiilor în cercetarea și dezvoltarea de capacități militare.</p> <p>Având în vedere starea actuală a industriei de apărare din România, dar și a cercetării-dezvoltării din domeniu, posibilitatea accesării unor fonduri europene într-un volum considerabil, pe termen lung, constituie o oportunitate care trebuie valorificată.</p> <p>Sectorul apărării se caracterizează prin costuri din ce în ce mai mari ale echipamentelor de apărare și prin valoarea ridicată a cheltuielilor de cercetare și dezvoltare care îngreunează lansarea de noi programe de apărare. Acești factori au un impact direct asupra competitivității, eficienței și capacității de inovare a Bazei tehnologice și industriale de apărare la nivel național și, implicit, la nivel european. Având în vedere costurile pentru dezvoltarea unei noi generații de sisteme de apărare majore și de noi tehnologii de apărare la nivelul UE, Fondul european de apărare (EDF - <i>European Defence Fund</i>) stimulează cooperarea dintre statele membre în ceea ce privește investițiile în dezvoltarea de echipamente de apărare, prin finanțarea unor proiecte de colaborare propuse de consorții constituite din entități industriale/de cercetare susținute, inclusiv prin cofinanțare, de statele membre.</p> <p>În <i>Planul de acțiune european în domeniul apărării</i>, adoptat la 30 noiembrie 2016, Comisia Europeană (COM) s-a angajat să completeze, să sprijine și să consolideze eforturile de colaborare ale statelor membre în ceea ce privește dezvoltarea capacităților pentru apărare, cu scopul de a răspunde provocărilor în materie de securitate, precum și pentru a stimula o industrie de apărare europeană competitivă, eficientă și inovatoare în întreaga Uniune Europeană și în afara acesteia, sprijinind crearea unei piețe a apărării mai integrate în Europa și</p>

promovând adoptarea pe piața internă a produselor și tehnologiilor de apărare europene, astfel diminuându-se dependența de surse din afara UE.

Programului EDF îi sunt incidente dispozițiile Hotărârii Consiliului Suprem de Apărare a Țării (CSAȚ) nr. S/13/13.02.2020, Regulamentului (UE) 2021/697 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2021 de instituire a Fondului european de apărare și de abrogare a Regulamentului (UE) 2018/1092, în contextul Cadrului Financiar Multianual 2021-2027 și cele ale Legii nr. 232/2016 privind industria națională de apărare, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare. De asemenea, programului îi sunt incidente reglementările naționale privind achizițiile în domeniul securității și apărării și cele privind controlul exporturilor, importurilor și altor operațiuni cu produse militare.

Fondul european de apărare sprijină investițiile în activități de colaborare în materie de cercetare și dezvoltare de echipamente și tehnologii de apărare la nivelul UE, stimulând astfel realizarea de sinergii și creșterea eficacității costurilor, precum și promovarea achizițiilor și întreținerea în comun de către statele membre a echipamentelor de apărare.

EDF vine în completarea altor programe ale UE, propuse de COM, și anume: *Mecanismul pentru interconectarea Europei* (pentru consolidarea infrastructurilor de transport strategice la nivelul UE, cu scopul de a le adapta la cerințele militare pentru a îmbunătăți mobilitatea militară) și *Programul pentru cercetare și inovare - Orizont Europa*.

EDF are două dimensiuni: cea de cercetare și cea de dezvoltare a capabilităților pentru apărare.

De menționat că EDF nu asigură finanțare pentru achizițiile produselor/ echipamentelor de apărare dezvoltate, achiziția rămâne în responsabilitatea statelor membre.

Programul creează oportunități pentru:

- cooperarea transfrontalieră și participarea entităților din industria de apărare, precum și a întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri) românești la proiecte de colaborare (împreună cu minimum alte două entități din cel puțin alte două state membre);
- îmbunătățirea competitivității, eficienței și capacității de inovare a industriei românești de apărare.

Programul sprijină:

- îmbunătățirea capabilităților de apărare;
- cooperarea între statele membre, întreprinderile din întreaga UE (inclusiv IMM-urile și întreprinderile cu capitalizare medie), centrele de cercetare și universități, în faza de dezvoltare a produselor și a tehnologiilor din domeniul apărării;
- o mai bună valorificare a economiilor de scară în industria de apărare;
- promovarea standardizării sistemelor de apărare, îmbunătățind totodată interoperabilitatea lor.

Baza legală a Fondului european de apărare o constituie articolele 173, 182 și 183 din *Tratatul privind funcționarea UE* și nu vizează finanțarea producției, achiziției de produse sau de tehnologii din domeniul apărării, finanțare care rămâne în responsabilitatea statelor membre.

România poate beneficia de asistența COM pentru identificarea instrumentelor financiare necesare cofinanțării proiectelor de colaborare în materie de cercetare-dezvoltare industrială, precum și pentru achiziționarea în comun de produse și echipamente militare.

COM asigură acoperirea 100% a costurilor eligibile pentru proiectele de colaborare de cercetare (include dezvoltarea de tehnologii) și cofinanțează proiectele de colaborare de dezvoltare industrială a capacităților militare, activitatea de dezvoltare a prototipurilor fiind cofinanțată din bugetul UE până la maximum 55%.

Fondul european de apărare:

- oferă sprijin financiar pe tot parcursul ciclului de viață al dezvoltării industriale, de la faza de cercetare, la dezvoltarea prototipului și până la certificare;
- finanțează proiecte de cercetare-dezvoltare în colaborare, în principal prin granturi și, după caz, având în vedere particularitățile acțiunii, prin intermediul unor instrumente financiare în cadrul operațiunilor de finanțare mixtă;
- după faza de cercetare și de proiectare, unde este posibilă o finanțare de până la 100%, bugetul UE va fi disponibil pentru a completa investițiile naționale prin cofinanțarea costurilor pentru dezvoltarea prototipului până la 20%, plus maximum 35% bonusuri financiare, dacă sunt îndeplinite anumite cerințe, iar testarea, calificarea și certificarea până la 80%;
- consorțiul care solicită cofinanțarea trebuie să respecte principiul evitării dublei finanțări, respectiv acesta va transmite o declarație pe proprie răspundere prin care se specifică acele activități propuse pentru finanțare (cofinanțare) de la bugetul de stat care nu fac obiectul finanțării din bugetul EDF (bugetul UE);
- acordă stimulente pentru proiectele cu participare transfrontalieră a IMM-urilor în lanțul de aprovizionare din domeniul apărării, oferind rate de finanțare mai ridicate.

Urgența adoptării acestei ordonanțe de urgență este dată și de faptul că, la data de 11 martie 2022, prin declarația de la Versailles, Consiliul European (șefii de stat și de guvern) au agreeat, printre altele:

- creșterea substanțială a cheltuielilor pentru apărare, cu o contribuție semnificativă pentru investiții, focalizate pe deficite strategice, și folosind abordarea în parteneriat la nivelul UE pentru dezvoltarea de capacități de apărare (EDF și PESCO fiind cele mai adecvate instrumente pentru colaborarea la nivelul UE în domeniul apărării);
- dezvoltarea de stimulente pentru investițiile comune ale statelor membre UE în proiecte de colaborare și în achiziții comune de capacități pentru apărare (EDF fiind cel mai adecvat instrument în acest sens);
- luarea de măsuri pentru consolidarea și dezvoltarea industriei de apărare, inclusiv a IMM-urilor (EDF este un instrument relevant în acest sens).

De asemenea, Consiliul European, prin concluziile reuniunii din 24-25 martie 2022, a adoptat Busola Strategică, care prevede stimularea investițiilor și inovării comune pentru dezvoltarea de tehnologii și capacități pentru apărare. Prin aceste concluzii, se evidențiază importanța consolidării Bazei tehnologice și industriale europene în domeniul apărării (EDTIB), inclusiv prin acces la finanțare din partea Băncii Europene de Investiții.

2.3. Schimbări preconizate

Prin proiectul de ordonanță de urgență, se propune clarificarea responsabilităților autorităților naționale competente, în special ministerele implicate, pentru a sprijini competitivitatea, eficiența și capacitatea de inovare a industriei românești de apărare, prin susținerea cooperării transfrontaliere între entitățile din România și cele din alte state ale UE, contribuind astfel la creșterea autonomiei strategice a Uniunii, prin consolidarea și îmbunătățirea agilității lanțului de aprovizionare și, deopotrivă, a celui valoric din domeniul apărării, lărgind cooperarea transfrontalieră între entitățile juridice și promovând o mai bună exploatare a potențialului industrial al inovării, cercetării și dezvoltării tehnologice în fiecare etapă a ciclului industrial de viață al produselor și tehnologiilor din domeniul apărării.

EDF are rolul de catalizator al unei industrii de apărare puternice în Europa, care să dezvolte tehnologii și echipamente de ultimă generație, complet interoperabile și să sprijine cooperarea pe parcursul întregului ciclu al dezvoltării de produse și de tehnologii în domeniul apărării.

De asemenea, EDF își propune să completeze finanțările naționale care sunt deja utilizate în acest scop și va acționa drept stimulent pentru ca statele membre să coopereze și să investească mai eficient în apărare. Totodată, oferă sprijin pentru acțiuni ale beneficiarilor în faza de cercetare-dezvoltare, care privește atât produse și tehnologii noi din domeniul apărării, cât și modernizarea celor existente, cu condiția ca utilizarea informațiilor preexistente necesare pentru desfășurarea acțiunii, în vederea modernizării, să nu fie restricționate de către o țară terță sau de către o entitate dintr-o țară terță, direct sau indirect prin intermediul uneia sau a mai multor întreprinderi.

Prin proiectul de act normativ se creează premisele intensificării dialogului, inclusiv a celui tehnic, între autoritățile guvernamentale interesate (în special Ministerul Apărării Naționale) și industria/comunitatea de cercetare, în vederea îmbunătățirii absorbției de fonduri din acest program sectorial la care România contribuie prin Cadrul Financiar Multianual. Aceste fonduri pot contribui la refacerea capacității financiare, în vederea re tehnologizării capacităților de producție pentru apărare, prin crearea unui acces sporit pe piața internă a UE și internațională a produselor industriale românești, dezvoltarea de lanțuri industriale integrate cu potențial competitiv în contextul specializării inteligente, dezvoltarea și încurajarea relațiilor de cooperare în *cluster*e inovative, de interes strategic pentru statul român prin produsele și serviciile pe care le realizează pentru instituțiile din cadrul forțelor sistemului național de apărare (FSNA).

Trebuie avut în vedere faptul că, la sfârșitul lunii iunie 2021, au fost lansate primele apeluri competitive de către COM (serviciul DG DEFIS) pentru finanțarea programului EDF aferentă anului 2021, proiectele finanțate din programul precursor (EDIDP) au intrat în etapa în care trebuie formalizată susținerea statelor membre, iar la capitolul dedicat Ministerului Apărării Naționale, *Programul de guvernare* prevede că „**Guvernul va avea în vedere consolidarea posturii de apărare și descurajare, prin dezvoltarea unor capacități de apărare robuste și reziliente, credibile, interoperabile, flexibile și eficiente, destinate deopotrivă descurajării unei agresiuni împotriva României și articulării unui răspuns interinstituțional adecvat la provocările actuale și viitoare ale mediului de securitate, inclusiv în spectrul hibrid**”, pe baza a cinci elemente esențiale:

- capacități de înaltă tehnologie;
- o resursă umană înalt educată și foarte bine instruită;
- restartarea industriei de apărare autohtonă;
- dezvoltarea unei culturi instituționale centrată pe cunoaștere și inovație;
- reziliența națională, inclusiv bazată pe pregătirea populației, a economiei și a teritoriului pentru apărare.

Toate elementele prezentate mai sus pot fi îndeplinite inclusiv prin acest instrument, care vine în sprijinul entităților din România ce vor participa și vor câștiga proiecte în cadrul apelurilor anuale ale programului EDF.

Ținând cont de faptul că la sfârșitul lunii iunie 2021 au fost lansate primele apeluri pentru finanțarea programului EDF aferent anului 2021, proiectele din programul precursor al EDF (EDIDP) sunt la etapa în care au nevoie de cofinanțarea statelor membre interesate, precum și de angajamentele asumate de Guvernul României prin Programul de guvernare cu privire la consolidarea posturii de apărare și descurajare, care pot fi îndeplinite inclusiv prin acest instrument de finanțare, se impune ca prezenta ordonanță de urgență să fie adoptată în regim de urgență, astfel încât toate entitățile interesate din România, împreună cu Guvernul României, să poată participa la elaborarea și implementarea planurilor subsecvente și identificarea de soluții focalizate în special pe cooptarea industriei românești în implementarea planului multianual de înzestrare și re tehnologizare a acesteia pentru asigurarea unei reziliențe militare industriale pragmatice și inițierea și/sau derularea altor programe de înzestrare, în vederea asigurării de noi capacități pentru structura de forțe a Armatei României.

Proiectele vor fi definite în conformitate cu prioritățile de apărare convenite de statele membre în cadrul Politicii Externe și de Securitate Comună, și în special, în contextul Planului de Dezvoltare a Capacităților, dar și prioritățile regionale și internaționale, precum prioritățile NATO, care pot fi de asemenea luate în considerare.

Sunt eligibile proiectele de colaborare care implică cel puțin trei entități eligibile stabilite în cel puțin trei state membre sau țări asociate (până în acest moment doar Norvegia). Aceste entități nu trebuie să fie controlate de terți (state sau entități terțe). Prin derogare, entitățile stabilite în UE și controlate de terți pot participa la acest program dacă statele membre în care sunt stabilite asigură anumite garanții de securitate și apărare. În cazul României, Ministerul Economiei are calitatea de autoritate națională competentă pentru emiterea avizului care să integreze avizele prealabile emise de către: Ministerul Apărării Naționale (MApN), Ministerul Afacerilor Interne (MAI), Serviciul Român de Informații (SRI), Ministerul Afacerilor Externe (MAE) prin Departamentul pentru de Control al Exporturilor (ANCEX) și Direcția drept internațional și drept UE. Avizele emise au caracter conform și se acordă potrivit atribuțiilor specifice fiecărei instituții avizatoare, în vederea asigurării garanțiilor pentru entitățile stabilite în România, controlate de o țară terță sau o entitate dintr-un stat terț neasociat, în conformitate cu art. 9 alin. (4) din Regulamentul (UE) 2021/697.

Cel puțin 4% și maximum 8% din buget va fi alocat proiectelor de inovare cu grad ridicat de risc, care vor stimula dezvoltarea tehnologiilor emergente și disruptive (EDT).

La nivel național, cofinanțarea proiectelor de dezvoltare EDF se asigură de la bugetul de stat, și/sau din alte surse de finanțare, în conformitate cu prevederile Regulamentului EDF.

Entitățile naționale participante care se află în coordonarea/subordinea MApN, MEc și Ministerului Cercetării, Inovării și Digitalizării (MCID) sau a altor autorități publice, pot primi cofinanțare din partea acestor ministere, în baza atribuțiilor definite prin actele normative de organizare și funcționare. MApN și MEc vor stabili prin ordine ale conducătorului instituției publice mecanismul și condițiile în care se acordă această cofinanțare. Sprijinul financiar ce poate fi acordat de MCID entităților naționale participante care se află în coordonarea/subordinea sa se include în planul național de cercetare, pentru perioada următoare.

	<p>Pentru persoanele juridice cu capital majoritar sau integral privat participante la proiecte de dezvoltare EDF, cofinanțarea se realizează de către acestea. Autoritățile publice pot asigura cofinanțarea pentru aceste entități, în condițiile legii.</p> <p>Cofinanțarea de la bugetul de stat poate fi realizată în baza unor contracte de finanțare încheiate cu entitatea din România, participantă într-un consorțiu desemnat pentru atribuire de fonduri EDF, indiferent de statutul acesteia (lider de consorțiu sau membru al acestuia). Ministerele/autoritățile publice sau alte entități care cofinanțează iau în considerare acordul/înțelegerea tehnică încheiat/ă la nivel de consorțiu, acordul de finanțare (<i>grant agreement</i>) și memorandumul/acordul de implementare semnat în comun cu ministerele apărării din alte state membre/statele asociate interesate.</p> <p>În situația în care ministerele apărării din celelalte state membre/asociate care susțin un proiect EDF convin să asigure cofinanțarea prin intermediul unei autorități contractante centrale la nivel UE, precum Agenția Europeană de Apărare (EDA), în baza unor acorduri/înțelegeri tehnice internaționale (precum cele asociate proiectelor de categoria B derulate sub egida EDA), cofinanțarea asigurată de autoritățile publice/ministerele interesate se poate realiza prin intermediul acestei autorități contractante centrale la nivelul UE.</p> <p>Impactul financiar estimat este prezentat în Anexa la prezenta notă de fundamentare. De menționat că în perioada de implementare a proiectelor EDF, care se va extinde dincolo de 2027 (anul încheierii EDF și a actualului Cadru Financiar Multiannual), cofinanțarea de la bugetul de stat poate varia considerabil în funcție de implicarea entităților industriale/de cercetare în proiecte câștigătoare și de interesul ministerelor, în special al MAPN, de a susține aceste proiecte.</p> <p>De subliniat efectul multiplicator pe care această cofinanțare îl poate avea, având în vedere că, în economia românească, pe lângă suma asigurată de la bugetul de stat, va fi investită și o sumă de cel puțin 3 ori mai mare de la bugetul UE și o sumă de la industrie. De asemenea, în relație cu acest efect multiplicator, trebuie avută în vedere și importanța accesului la cunoaștere, mai ales la specificații tehnice pentru capacități de ultimă generație.</p>
2.4. Alte informații	Nu este cazul.
Secțiunea a 3-a Impactul socioeconomic	
3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ	Fondul european de apărare va contribui la înzestrarea Forțelor Armate române și refacerea capacității financiare, rețehnologizării capacităților de producție pentru apărare, prin crearea unui acces sporit pe piața internă a UE și internațională a produselor industriale românești. Impactul financiar estimat este prezentat în Anexa la prezenta notă de fundamentare, acesta putând fi inclus în bugetele ministerelor care vor cofinanța.
3.2. Impactul social	Impactul social pozitiv, asigurarea măsurilor de sprijin financiar conducând la crearea de noi locuri de muncă, la păstrarea celor existente și la menținerea în sectorul industriei de apărare și cel al cercetării-dezvoltării-inovării a specialiștilor din domeniu.
3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului	Nu este cazul.
3.4. Impactul macroeconomic	Fondul european de apărare se va aplica în conformitate cu principiile bunei gestiuni financiare și al proportionalității

3.4.1. Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici	Nu este cazul.					
3.4.2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	Nu este cazul.					
3.5. Impactul asupra mediului de afaceri	Proiectul de act normativ va avea un impact semnificativ asupra mediului de afaceri, întrucât oferă sprijin pentru creșterea economică, contribuie la crearea de noi locuri de muncă, susține colaborarea transnațională, permite companiilor acces și participare transfrontalieră deschisă și transparentă, susține IMM-urile din România pentru a fi incluse în lanțurile valorice ale acțiunilor, contribuind la realizarea obiectivelor EDF. Totodată, proiectul de act normativ are un impact real asupra IMM-urilor, întrucât oferă sprijin financiar și creează noi oportunități pentru dezvoltarea întreprinderilor din această categorie.					
3.6. Impactul asupra mediului înconjurător	Nu este cazul.					
3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării	Va susține proiecte de inovare și digitalizare în domeniul apărării, inclusiv privind mobilitatea militară.					
3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile	Nu este cazul.					
3.9. Alte informații	Nu este cazul.					
Secțiunea a 4-a						
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri						
- mii lei -						
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
	2022	2023	2024	2025	2026	
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: (i) impozit pe profit (ii) impozit pe venit b) bugete locale (i) impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) contribuții de asigurări d) alte tipuri de venituri	Nu este cazul.	În funcție de participarea entităților stabilite în România la proiecte finanțate prin EDF, estimarea impactului conform anexei la prezenta notă de fundamentare.				
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii b) bugete locale: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii	Nu este cazul.	Majorarea bugetului dedicat cofinanțării proiectelor/programului EDF, estimarea impactului conform anexei la prezenta notă de fundamentare.				

d) alte tipuri de cheltuieli			
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat b) bugete locale	Nu este cazul.	Impactul financiar asupra bugetului de stat va fi pozitiv, în funcție de participarea entităților stabilite în România la proiecte finanțate prin EDF.	
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	Nu este cazul.		
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	Nu este cazul.		
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	Nu este cazul.	Majorarea bugetului dedicat cofinanțării proiectelor/programului EDF, estimarea impactului conform anexei la prezenta notă de fundamentare.	
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente: a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată; b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.	Nu este cazul.		
4.8. Alte informații	Nu este cazul.		
Secțiunea a 5-a			
Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare			
5.1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ	Nu este cazul.		
5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice	Nu este cazul.		
5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE	Proiectul de act normativ stabilește cadrul necesar aplicării prevederilor Regulamentului (UE) 2021/697 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2021 de instituire a Fondului european de apărare și de abrogare a Regulamentului (UE) 2018/1092.		
5.3.1. Măsuri normative necesare transunerii directivelor UE	Nu este cazul.		
5.3.2. Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE	Nu este cazul.		
5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Nu este cazul.		
5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate	Nu este cazul.		
5.6. Alte informații.	Nu este cazul.		

Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ	
6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative	Nu este cazul.
6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Nu este cazul.
6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale	Nu este cazul.
6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative	Nu este cazul.
6.5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Se va solicita avizul Consiliului Suprem de Apărare a Țării, Consiliului Legislativ, Consiliului Concurenței și Consiliului Economic și Social.
6.6. Alte informații	Nu este cazul.
Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ	
7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ	Transparența proiectului de act normativ a fost asigurată conform dispozițiilor <i>Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică</i> , republicată, cu modificările ulterioare.
7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Nu este cazul.
7.3. Alte informații	Nu este cazul.
Secțiunea a 8-a Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ	
8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ a) necesitatea înființării unor noi organisme în cadrul administrației publice centrale și/sau locale b) necesitatea extinderii competențelor instituțiilor existente	Actul normativ va fi pus în aplicare de către Ministerul Apărării Naționale, împreună cu Ministerul Economiei și Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării.
8.2. Alte informații	Nu este cazul.

Față de cele prezentate mai sus, a fost elaborat proiectul de *Ordonanță de urgență privind sprijinirea entităților stabilite în România, în vederea participării la proiecte colaborative susținute financiar prin intermediul Fondului european de apărare (EDF)* pe care, îl supunem Executivului, în vederea adoptării.

Inițiatori:

MINISTRUL APĂRĂRII NAȚIONALE

MINISTRUL ECONOMIEI

VASILE DÎNCU

FLORIN MARIAN SPĂTARU

MINISTRUL CERCETĂRII, INOVĂRII ȘI DIGITALIZĂRII

SEBASTIAN-IOAN BUDUJA

Avizăm favorabil:

**VICEPRIM-MINISTRU,
MINISTRUL TRANSPORTURILOR ȘI INFRASTRUCTURII**

SORIN MIHAI GRINDEANU

MINISTRUL AFACERILOR EXTERNE

MINISTRUL AFACERILOR INTERNE

BOGDAN LUCIAN AURESCU

LUCIAN NICOLAE BODE

MINISTRUL FINANTELOR

**DIRECTORUL SERVICIULUI
ROMÂN DE INFORMAȚII**

ADRIAN CÂCIU

EDUARD RAUL HELLVIG

MINISTRUL JUSTIȚIEI

MARIAN-CĂTĂLIN PREDOIU